

იმერეთის სის ქვეშ

UNDER THE IMERETI SKY

1970-2005

თბილისი, 2016

წიგნი გამოსაცემად მოამზადეს

კობა კუპრაშვილმა
გიორგი ტყეშელიაძემ

კომპიუტერული უზრუნველყოფა

ეთერ ტყეშელიაძე
ენდიანა კუპრაშვილი

დიზაინერ-დამკაბადონებელი

მაკა ნათაძე

დაკაბადონდა და დაიბეჭდა

სს „ბეჭდვითი სიტყვის კომბინატში“

ISBN 978-9941-0-9479-8

ეს წიგნი, მკითხველო, ერთი ქუთაისელი ფოტოხელოვანის, გურამ გერსამიას ნაშრომია. შეიძლება გასმენია კიდეც, ან უეჭველად გაიგებდი, ათეული წლის წინ თუ ქუთაისის შემოქმედებით მაჯისცემას მიუგდებდი ყურს...

გურამი 1938 წლის 15 აგვისტოს დაიბადა და ყმანვილობის ასაკშივე შეაბიჯა იმ იდუმალ სამყაროში, რასაც ფოტოხელოვნება ჰქვია. წლების განმავლობაში მუშაობდა „საქინფორმის“ ფოტოკორესპონდენტად დასავლეთ საქართველოში, იყო თავისი საქმის პროფესიონალი და როგორც მაშინ იტყოდნენ, ნამდვილი ქუთაისელი - ერთგული, უღალატო, ხალისიანი, ხმაურიანი...

იყო სირთულეებიც, თუმცა იყო მთავარი - ენთუზიაზმი, რომელიც საკუთარი საქმის სიყვარულს მოაქვს. სიყვარულით იწყობოდა ეს წიგნიც, თუმცა... 2007 წლის 15 ივნისს გურამ გერსამია მოულოდნელად გარდაიცვალა.

თითქმის დასრულებული წიგნის მაკეტი, ცხადია გამოუცემლად ვერ მოისვენებდა და დღეს ეს წიგნი შენთვის იბეჭდება ჩემო მკითხველო, დაე შენც იცოდე რისი ნახვა შეიძლებოდა იმერეთის ცის ქვეშ...

This book, dear reader, represents a work of one ordinary man from Kutaisi, named Guram Gersamia. You May have heard about him. You would definitely know him, if you felt the pulse of creative work of Kutaisi about ten years ago.

Mr. Guram was born on August 15, 1938. He entered into the incredible world, called art of photography at an early age. He worked for “Saqinform” as a photo correspondent of the west part of Georgia during many years. He was a respectful citizen of Kutaisi, loved by colleagues and friends because of his professional attitude, kindness, positive thinking and other remarkable characteristics of a true leader.

There is no path without difficulties, but Mr. Guram loved his work and the enthusiasm he had was the main driver to defeat resistances and resolve significant problems. Creating layout of this book for a long time, can also serve as an example of the rare enthusiasm he had, however... on 15th of June, 2007 Guram unexpectedly passed away.

The almost finished book was meant to see the daylight. Now, my dear friend, it is printed and published in order to enable you to find out what you could see and what you could feel under the Imereti sky...

მაინც, რა რის საჭირო, რომ კარგი ფოტორეპორტაჟი გადაიღო?- ჰკითხეს ერთხელ ქართული ფოტოჟურნალისტიკის თვალსაჩინო წარმომადგენელს გურამ გერსამიას.

მისი პასუხი:

„რასაც იღებ - მოვლენაა, ფაქტი თუ პიროვნების საქმიანობა, აუცილებლად ჯერ მის ბუნებას უნდა ჩასწვდე რიგიანად - კარგად შეისწავლო და განსაზღვრო, - რეპორტაჟი ისე არ კეთდება, თუ თითოეული დამახასიათებელი ნიშანი არ მოძებნე. პროფესიული გამოცდილება უნდა გქონდეს აუცილებლად, შენი საქმე უნდა გიყვარდეს. და კიდევ - კარგი აპარატურა უნდა გაგაჩნდეს. აი, მაშინ გამოდის რეპორტაჟი სრულყოფილი და შთამბეჭდავი.“

ამ პრინციპით მუშაობდა მთელი თავისი ცხოვრების მანძილზე, ამ პრინციპით იღებდა ბრწყინვალე ოპერატიულ ფოტორეპორტაჟებს, თანამედროვეთა პორტრეტებს, ადამიანის ხელით გარდაქმნილ გარემოს, სრულიად განსხვავებული რაკურსით დანახულ მშობლიურ ხედებს. ეს ნამუშევრები, რომლებიც თითქმის ნახევარი საუკუნის მანძილზე ქვეყნდებოდა რესპუბლიკურ, საკავშირო და საზღვარგარეთულ ჟურნალ-გაზეთებში, ქუთაისის პრესაში, მუდამ ატარებდა ფოტორეპორტაჟის ქვეყნის მაცხოვრებლის თვითმყოფად ხელწერას.

გურამ გერსამიას ფერადი სლაიდები მოთავსებულია „საქინფორმის“ მიერ 1970-80-იან წლებში გამოცემულ ისეთ სოლიდურ ფერად ალბომებში, როგორიცაა: „საქართველო“, „მზიური საქართველო“, „სვანეთი“, „საქართველოს სოფლის მეურნეობა“, ასევე დაცულია ქვეყნის ბევრ მუზეუმში.

„ფოტომ არ იცის ტყუილი, მისთვის სულ ერთია, შენ მოგწონს თუ არ მოგწონს ფაქტი: წამი დაფიქსირებულია და მორჩა! აი, ამ წამისათვის უნდა იშრომო და ინვალო ამდენი!“ - უხსნიდა ხოლმე თავის უმცროს კოლეგებს ბატონი გურამი და თავად იძლეოდა შემოქმედებითი შრომის გასაოცარ მაგალითს. მის არქივში შემონახული 20 ათასზე მეტი ფირი და შავ-თეთრი ნეგატივი ფოტოჟურნალისტის მიერ ამდენჯერვე ოსტატურად შეჩერებული წამია.

ოცნებობდა თავის პერსონალურ გამოფენაზე, ნამუშევრების ერთად თავმოყრასა და მერე ქალაქისათვის ჩუქებაზე, ფოტოკამერით აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში მუშაობაზე...

დღეს ამ ნამუშევრებს ახალი თაობაც იხილავს, როგორც მემკვიდრის მიერ შთამომავლობისათვის დატოვებულ უტყუარ ფოტოქრონიკებს, პროფესიონალის მახვილი თვალით, ნატიფი გემოვნებით შეჩერებულ ულამაზეს წამებს.

ნანული ცხვედიანი
ჟურნალისტი

დავით აღმაშენებლის ძეგლი (ცენტრალურ მოედანზე
(მოქანდაკე ელგუჯა ამაშუკელი 1995 წელი)

*The Memorial Of David The Builder In The Central Square.
(The Sculptor-Elguja Amashukeli. 1995 Year)*

“...ხელმარცხნივ ეკავათ მაღალი კავკასიონი და აიას ქალაქი კვიტაიისი”.
 აპოლონიოს როდოსელი „არგონავტიკა“ ძვ.წ. III საუკუნე
 “To The Left Lay The Greater Caucasus And Aea’s City Of Cytaea” Apoloni-
 us Rhodius, “Argonautica” III C.b.C.

ძვირფასო მეგობარო!

თუ ჩვენთან ჩამოსვლას ინებებთ, დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ: გულთბილად დაგხვდებათ 3500 წლის ქუთაისი (როგორც ნამდვილ თავმოძმონე ქალბატონს, ჩვენს ქალაქსაც არ უყვარს თავისი ასაკის გამხელა, თორემ, ისე, სხვადასხვა წყაროს თუ დავეყრდნობით, ქუთაისი, თურმე, გაცილებით ბებერია).

ქუთაისი სიდიდით მეორე ქალაქია საქართველოში დედაქალაქ თბილისის შემდეგ. მდებარეობს დასავლეთ საქართველოს ცენტრალურ ნაწილში, მდინარე რიონის (იძველესი ბერძნული წყაროებით-ფაზისის) ორივე ნაპირზე. გაშენებულია იმ ადგილზე, სადაც რიონი მთებიდან კოლხეთის (კოლხიდის) დაბლობზე გამოდის. საავტომობილო გზით დაკავშირებულია თბილისთან, სოხუმთან, ბათუმთან და ჩრდილო კავკასიასთან, რკინიგზით (ბრონეულა-წყალტუბოსა და რიონ-ტყიბულის ხაზებით)-ამიერკავკასიის რკინიგზის მაგისტრალთან. აქვს ორი აეროპორტი. ამათგან კოპიტნარის აეროპორტი-საერთაშორისო მნიშვნელობისაა. ახლოსაა შავ ზღვასთან და, კერძოდ, ქალაქ-ნავსადგურ ფოთთან.

ბოლო მონაცემებით, ქუთაისში 240 ათასი კაცი ცხოვრობს. აქედან 90% ქართული ეროვნებისაა.

ქუთაისს ეკუთვნის 7 ათასი ჰექტარი მიწა, მისი უძველესი და თანამედროვე უბნები შეფენილია გორაკ-ბორცვებზე ან ვაკეზე.

ჰავა ზომიერად ნოტიოა, სუბტროპიკული, იცის ზომიერად თბილი ზამთარი და შედარებით მშრალი და ცხელი ზაფხული. ხშირია აღმოსავლეთის ფიონური ქარი. საშუალო წლიური ტემპერატურა $+14,5^{\circ}\text{C}$; იანვარში $+5,2^{\circ}\text{C}$; ივლისში $+23,2^{\circ}\text{C}$.

ნალექები-1730მმ წელიწადში.

მდინარე რიონზე, ქალაქის ფარგლებში, აშენებულია ორი მძლავრი ჰიდროელექტროსადგური.

ქუთაისს შენარჩუნებული აქვს შუა საუკუნეების ქალაქის იერი-რიონის მარჯვენა ნაპირის ფერდობზე შეფენილია მწვანეში ჩაფლული ძველი ქალაქი (განაშენიანებული 1-2 სართულიანი, შემინულაივნიანი, თეთრი ქვისა და აგურის საცხოვრებელი სახლებით. ვინრო, მიხვეულ-მოხვეული ქუჩები ერთმანეთთან დაკავშირებულია კიბეებითა და ვინრო გასასვლელებით, ბევრია ჩიხი. ტერიტორიაზე დაცულია უამრავი ხუროთმოძღვრული ძეგლი). მდინარის მარცხენა ნაპირზე კი, უმეტესად, თანამედროვე ტიპის დასახლებებია: ახალი მიკრორაიონები მაღალი საცხოვრებელი კორპუსებით, ფაბრიკა-ქარხნებით, სხვა ნაგებობებით.

ქუთაისს აქვს დრამატული, საოპერო, თოჯინების, ახალგაზრდული და „ნიღბების“ თეატრები, ორი სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კონსერვატორია, ათეულობით საშუალო სკოლა, ბიბლიოთეკები, მუზეუმები, გამოდის რამდენიმე ოფიციალური და ათეულობით კერძო ჟურნალ-გაზეთი.

ქალაქს დიდი სამრეწველო-ეკონომიკური პოტენციალი აქვს, მაგრამ საქართველოში ვერ ხერხდება მისი ამოქმედება. დაინტერესებულ ბიზნეს-მენებს ქუთაისში შესანიშნავი წინადადებები ელოდებათ.

ქუთაისს დიდი ისტორიული წარსული აქვს. მის ტერიტორიასა და შემოგარენში ადამიანს ჯერ კიდევ ქვედა პალეოლითის ხანაში უცხოვრია. ამ დროის ძეგლებიდან აღსანიშნავია: ჭახათა, თეთრამინა, საკაჟია, საგვარჯილე. თეთრამინასა და საგვარჯილეში ენეოლითური და ადრინდელი ბრინჯაოს ხანის ფენებიცაა მიკვლეული.

არქეოლოგიური გათხრებით დადასტურებულია, რომ ძვ.წ. მე-6 ს-ში ქუთაისის ტერიტორიაზე ყალიბდებოდა ქალაქის ტიპის მსხვილი სამოსახლო ცენტრი.

ქალაქი წერილობით წყაროებში მოხსენებული აქვთ: აპოლონიოს როდოსელს (ძვ.წ. III ს.), პროკოპი კესარიელს (მე-6 ს.) და სხვებს.

შესაძლოა ბევრმა არ იცის, რომ სწორედ ქუთაისია ის უძველესი კოლხური ქალაქი აია (კუტაია, კუტაიონი), სადაც ძლევამოსილ მეფე აიეტს ბერძენმა არგონავტებმა ოქროს საწმისიც მოსტაცეს და ულამაზესი ასული მედეაც.

ქუთაისში დაიბადნენ: გამოჩენილი მხატვრები დავით კაკაბაძე, ფელიქს ვარლა (ვარლამიშვილი), ამერიკული ბალეტის ფუძემდებელი ჯორჯ ბალანჩინი (ბალანჩივაძე) და სხვ. სხვადასხვა დროს აქ ცხოვრობდნენ და მოღვაწეობდნენ ქართული მწერლობის კლასიკოსები: ბესარიონ გაბაშვილი (ბესიკი), აკაკი წერეთელი, ილია ჭავჭავაძე, დავით კლდიაშვილი, მამია გურიელი, გალაკტიონ ტაბიძე, ტიციან ტაბიძე, კონსტანტინე გამსახურდია, ნიკო ლორთქიფანიძე, ლადო ასათიანი, რეჟისორი კოტე მარჯანიშვილი, კომპოზიტორები: ზაქარია ფალიაშვილი, მელიტონ და ანდრია ბალანჩივაძეები. ქართული დოკუმენტური კინოს პიონერი ვასილ ამაშუკელი, მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონი ჭადრაკში მაია ჩიბურდანიძე და სხვები.

შენიშვნა: ტექსტი ქუთაისზე გადმოებეჭდილია გაზ. „იმერეთის მოამბე“-ს მიერ გამოშვებული ჟურნალიდან არგონავტიკიდან იუნესკომდე.

ნანული ცხვედიანი,
ჟურნალისტი

DEAR FRIEND!

If you should like to visit our country 3500 year-old Kutaisi will greet you cordially, to be sure. Like a real proud lady our city wouldn't reveal her age, but relying on the ancient sources Kutaisi is far more older.

Would you like to meet us?

Here is our visit card:

Kutaisi, the second largest city after Tbilisi-the capital of Georgia, stands on the banks of the Rioni River (according to Greek chronicles) in the west of our country. It is situated on the very place where the Rioni rushes down from high mounts into Colchian lowlands. The highways link Kutaisi with Tbilisi, Sukhumi, Batumi and North Caucasus. Brotseula-Tskaltubo and Rioni-Tkibuli railroads connect the city with Transcaucasian Railway.

One of the two Kutaisi airports-Copitnari is of international significance. The city is close to the Black Sea and seaport of Poti.

According to the latest data the population here is over 240 thousand, 90 per cent of that being Georgians.

Kutaisi covers an area of 7 thousand hectares. Its old and modern districts are picturesquely located on the slopes of the hills and in the valley.

The climate is humid subtropical with mild winters, comparatively hot summers and frequent winds. The average temperature is +14,5° C; in January +5,2°C; in July +23.2°C. Precipitation-1730 mm a year.

Two power-stations of high capacity were built on the Rioni within the city area.

Kutaisi has preserved the air of a medieval town. To the right bank of the river lies the Old Town with one or two-storeyed brick or white-stone houses, narrow winding streets, side-streets and lanes. Here you can see many architectural monuments of old times. On the left bank there are new residential districts with multi-storey houses, factories and plants.

Kutaisi has a dramatic theatre and the Opera house, a Puppet theatre, Youth and "Masks" theatres, two State Universities, the Conservatoires, several private higher schools and other educational establishments, clubs, libraries, museums. Here are issued some official and dozens of independent newspapers and magazines.

Kutaisi has a great industrial potential but the hard political and social-economical problems of the last years can't afford to make the enterprises work at full rate. So businessmen have much interesting awaiting them here.

Among the numerous state plants (which are being privatized since the destroying of the Soviet structures) the most significant ones are: Automobile, Small Tractors, Rubber, Elechtromechanical, Lithopone and other plants, Silk Textile and Garment Factory, Clothing and High Quality Wool Factories. Not long ago more than 1100 varieties of products were made in these enterprises.

Kutaisi has a great historical past. Man lived on the territory in the Palaeolithic Age. We should mention Chakhata, Tetramitsa, Sakazhia, Sagvarjile monuments. At Tetramitsa and Sagvarjile early Bronze Age layers have been found.

Archaeological finds confirm that on the territory a town-type settlement was formed in the 6th century B.C.

Kutaisi is mentioned in the manuscripts by Apollonius Rhodius, Procopi Caesarian and others. Kutaisi is the ancient Colchian town Aea (cytaea) where the great King Aeetes ruled and from where the Greek Argonauts took away the golden Fleece and Medea, the beautiful and wise daughter of the King.

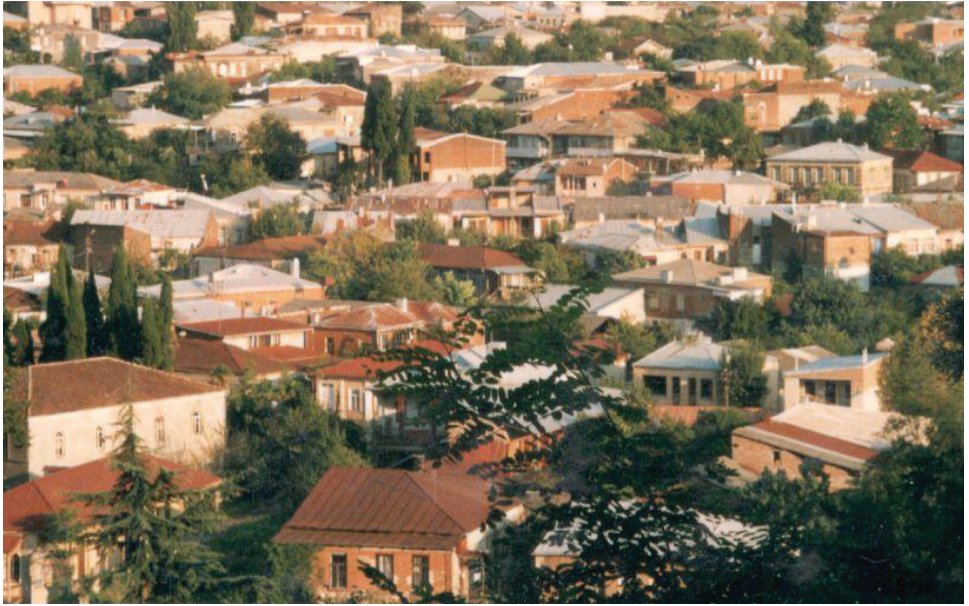
Here lived many illustrious of the country: a great poet Besik Gabashvili (Besiki). Famous artists David Kakabadze, Felix Varia (Varlamishvili), the founder of American Ballet George Balanchini (Balanchivadze), classics of Georgian Literature and theatre Akaki Tsereteli, Ilya Chavchavadze, David Kldiashvili, Mamia Gurieli, Galaktion Tabidze, Titsian Tabidze, Konstantine Gamsakhurdia, Niko Lortkipanidze, Lado Asatiani, Kote Marjanishvili, Composers Zakharia Paliashvili,

Meliton and Andria Balanchivadze, the pioneer of Georgian documentary cinema Vasil Amashukheli, the five-times world champion in women-chess Maya Chiburdanidze and many others.

It was in Kutaisi where at the beginning of the 20th century wellknown alcohol-free drinks "Laghidze Waters" were produced. If we follow the recipes of their producer Mitrophan Laghidze these unique fruit drinks won't have equal in the world.

Nanuli Tskhvediani
Journalist

შარლ გამბა

საფრანგეთის მეფის კონსული თბილისში. იგი ქუთაისში იმყოფებოდა 1822 წელს.

„.....ქუთაისი (კოტაის) იმერეთის დედაქალაქია და წინათ მთელი კოლხიდისაც, ეს არის უძველესი ქალაქი. გეოგრაფოსი დ'ანვილი (D'ანვილლე), სამართლიანად დაფასებული თავისი მეცნიერული ძიებითა და თავისი სიზუსტის გამო, მას თვლის მედეას სამშობლოდ, თუ ამ ფაქტს მივიღებთ მხედველობაში, მაშინ გამოდის, რომ მისი დამაარსებლები იყვნენ პელასგები ქრისტეს დაბადებამდე 1200 წლით და რომის დაარსებამდე 500 წლით ადრე.

...მე აღვწერე ქუთაისი ისეთი, როგორიც არის. ყველაფერი იძლევა იმის იმედს, რომ რამდენიმე წელიწადში ეს ქალაქი, რომელიც ისე კარგადაა განლაგებული საქონლის ტრანზიტისათვის ევროპასა და აზიას შორის, გაორკეცდება, უფრო მეტად გაიზრდება მოსახლეობით და აყვავდება...“

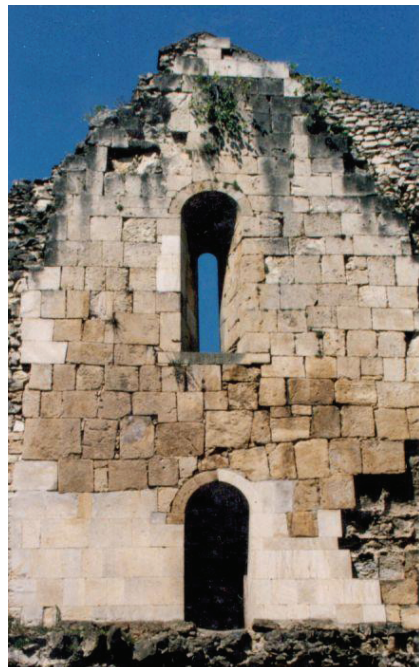
CHARLES GAMBA

The Council of the king of France. He visited Kutaisi in 1822

“...Kotais or Cotaits, once the capital of Colchis is the capital of Imereti at present. It's an ancient town. Geographer D'anville famous for his precise scientific researches believes it to be the land of Medea. Taking this into consideration we are to conclude that the founders of the town were Pelasgians 1200 years earlier B.C and 500 years earlier than the foundation of Rome.

I have described Kotais as it is. Everything here gives a hope that in some years the city favorable for goods transition from Europe to Asia will grow and flourish.”

Frederic Dubois de Montpereux, geologist, scholar of antiquities travelled in the Caucasus in 1831-34, published a six-volume account on the voyage in Paris.

რუსთაველის გამზირი / ქუთაისი. რუსთაველის პროსპექტი
Kutaisi. Rustaveli Avenue

ოქროს ჩარდახი
(სამეფო კომპლექსი)

იმერეთის მეფეთა რეზიდენცია ქუთაისში რიონის მარჯვენა სანაპიროზე, დღევანდელი რუსთაველისა და თეთრ ხიდებს შორის დგას. რეზიდენციის ნაგებობათაგან დღეს შემორჩენილია მხოლოდ ერთი – ე.წ. მცირე სახლი. ნაგრძელებული

მართკუთხა გეგმის ორსართულიანი შენობის კედლები ნატეხი და რიყის ქვითაა ამოყვანილი, წყალდიდობისგან დასაცავად გამიზნული პირველი სართული ყველა მხრიდან თაღებით არის გახსნილი (თაღები ოთხ რიგად განლაგებულ 12 ბურჯს ეყრდნობა). მეორე სართულის დიდი დარბაზის კედლებს XVI-XVII სს-ში ბატალური სცენები ამკობდა. ნაგებობა XIX საუკუნეში გადაკეთდა, ხოლო საბოლოო სახე 1960-იან წლებში მიიღო.

*Okros Chardakhi”
(Golden Marquee)*

The royal residence of Imereti is located in Kutaisi, currently between Rustaveli and white bridge, on the right bank of Rioni River. Nowadays only so-called “Small Houses” are preserved from the residence buildings. An elongated, rectangular two-story building walls are built with broken and cobble stones. The first floor is intended for flood protection and its arches are open at all sides (four rows of arches reclining on 12 deployed columns). Great halls’ walls on the second floor was garnished by XVI-XVII century’s battle scenes. The building was reconstructed in XIX century, while the final look was given to the building in 1960.

შადრევნები ცენტრალურ ბაღში.

The fountains in the central garden.

ბაგრატის ტაძარი. 1003-2003

Bagrati Cathedral. 1003-2003

ბაგრატის ტაძარი-1000

საქართველო განსაკუთრებულ აღმავლობას აღწევს X საუკუნის ბოლოს. შეიქმნა ყველა პირობა იმისთვის, რომ ქუთაისი საქართველოს გაერთიანების მოთავე გამხდარიყო. 978 წელს განხორციელდა ისტორიული აქტი: ბაგრატ III აკურთხეს მეფედ და ქუთაისი გახდა სრულიად საქართველოს დედაქალაქი.

ბაგრატ III დიდ დამსახურებად უნდა ჩაითვალოს მის მიერ ქუთაისში, უქიმერიონის გორაზე აგებული უნიკალური საკათედრო ტაძარი, რომლის მშენებლობა ორ ათეულ წელზე მეტხანს მიმდინარეობდა და დასრულდა 1003 წელს, რაც დასტურდება ტაძრის ჩრდილოეთის კედლის ქვედა სარკმელთან შესრულებულ ასომთავრულ წარწერაში „ოდეს განმტკიცდა იატაკი, ქორონიკონი იყო 223“ (ქრისტიანული წელთაღრიცხვით 1003 წელი).

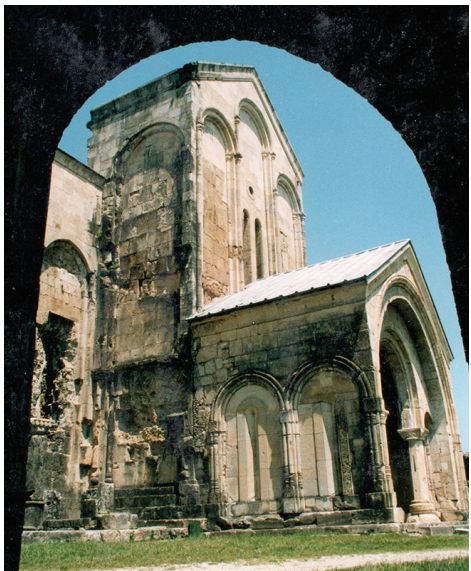
მემატიანე მოგვითხრობს, რომ ტაძრის კურთხევა დიდი ხარ-ზეიმით მოეწყო. მასში მონაწილეობდნენ საქართველოს ყველა კუთხისა და სხვა სახელმწიფოთა წარმომადგენლები, მღვდელმთავრები, მონასტრის ხელმძღვანელები, სამეფო კარის დიდებულები. ამ ზეიმით ბაგრატ III საგანგებოდ მიანიშნა, რომ საქართველოს მაშინდელ დედაქალაქში ახლად აგებულ საეპისკოპოსო ტაძარს ზოგად-ეროვნული მნიშვნელობა ჰქონდა.

ბაგრატის ტაძარს, რომელიც ნაკურთხი იყო ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის სახელზე, თავისი მხატვრული ღირსებებით განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს შუა საუკუნეების ქართულ ხელოვნებაში და არქიტექტურის ისტორიაში. მას ახასიათებს დახვეწილი ჰარმონიულობა, მრავალფეროვანი და მდიდარი მორთულობა, გრანდიოზული შიდა სივრცე.

ბაგრატის ტაძარი დაუზიანებლად იდგა თითქმის შვიდი საუკუნის განმავლობაში და თავისი მშვენიერებითა და სილამაზით ხიბლავდა მნახველებს.

XVII საუკუნის მიწურულში თურქმა მოძალადეებმა მოახერხეს ქუთაისის ციხის ხელში ჩაგდება. 1691 წელს გააფთრებული ბრძოლების დროს ციხის დანგრევასთან ერთად ბარბაროსებმა ააფეთქეს და ცეცხლს მისცეს ტაძარი.

1952 წლიდან დაიწყო ტაძრის აღდგენა-კონსერვაციის სამუშაოები. პარალელურად მიმდინარეობდა მისი მეცნიერული შესწავლა და გამოკვლევა.

BAGRATI CATHEDRAL-1000

Georgia had reached special rise at the end of the 10th century. It was created all condition, in order Kutaisi become inciter of United Georgia. In 948 was realized historical act, Bagrat III was blessed as a king and Kutaisi became the capital of the entire Georgia.

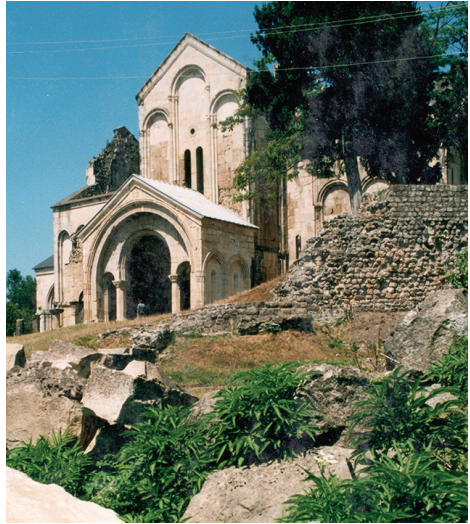
It must be carried Bagrat III merity, by him in Kutaisi on the hill “Ukimerioni” was built amazing chair of Cathedral which building was going more than twenty years and it had finished in 1003 year, which proved on the north wall of the Cathedral there is the message written in capital letters. Here is mentioned that this Cathedral was strengthened in 223. The date turns out to be the year 1003.

The chronicler tells us that the Cathedral was sanctified in triumph, in it were participated from Georgia all region and representative of different countries. Bagrati Cathedral was sanctified on behalf of St. Mariam. Bagrati Cathedral makes the great impression with its huge proportions, monumental and splendid outward appearance.

Bagrati Cathedral was standing uninjured during 7 centuries and it was fascinating the visitors with its beauty and greatness.

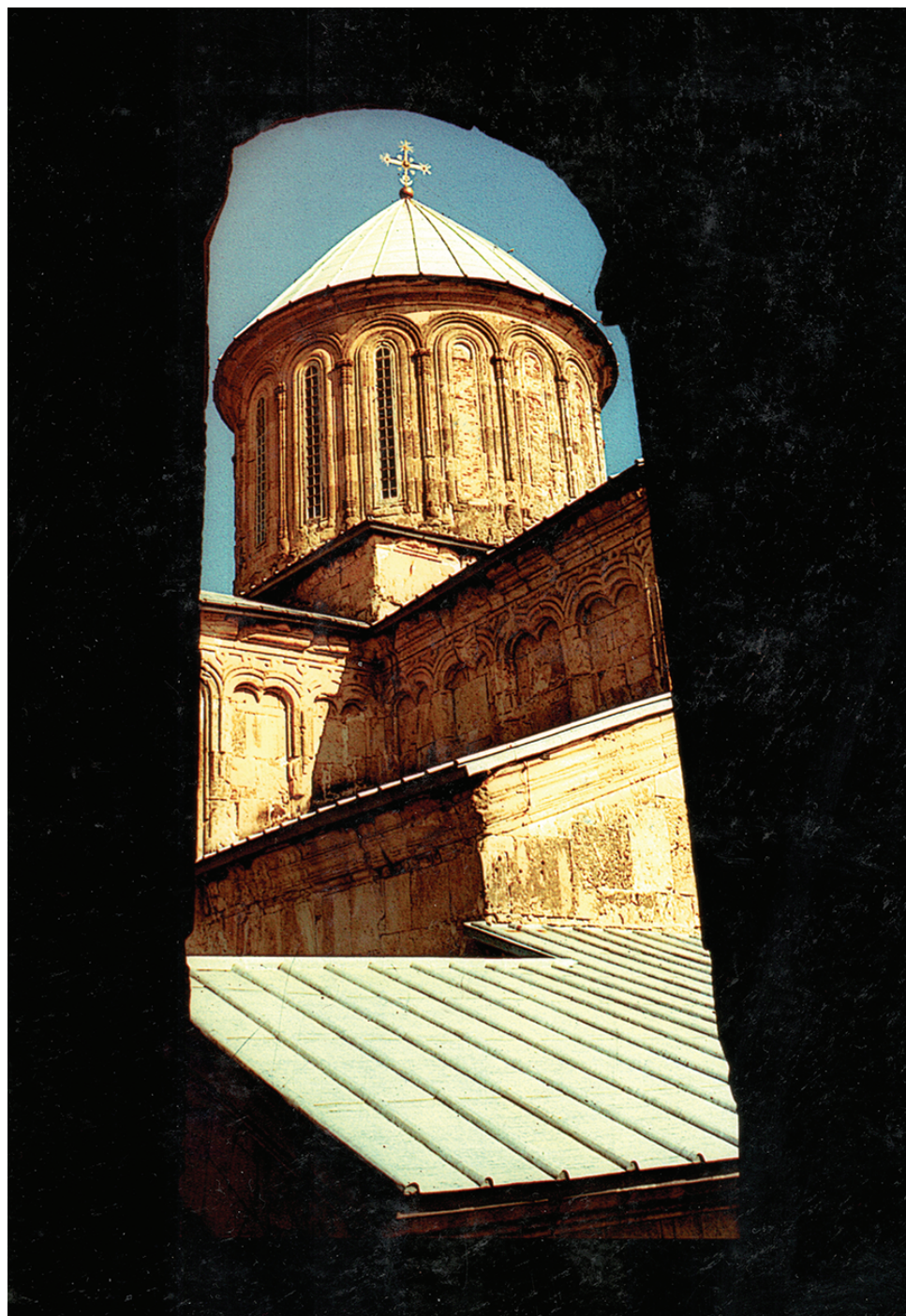
At the end of XVII c, the Turkish oppressors conquered Kutaisi stronghold and exploded Bagrati Cathedral.

From 1952 year began restoring-conservation working of the Cathedral. Parally it was going scientis study and investigation.

ხარების ეკლესია
(*"Lady Day" Church*) Khareba Church

გელათი XII ს. (ფრაგმენტი)
Gelati; XII Century; (Fragment)

გელათი

წქრისტიანული კულტურის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ცენტრი დავით აღმაშენებელმა შექმნა გელათში, მაშინდელი დედაქალაქის-ქუთაისის უშუალო სიახლოვეს. ეს იყო გელათის აკადემია და ახალი სამონასტრო ანსამბლი.

აკადემია, მაშინდელ პირობებში, კულტურის მსხვილ ცენტრად ითვლებოდა, სადაც თავს იყრიდნენ სწავლულნი და ქმნიდნენ მეცნიერულ თხზულებებს, თარგმნიდნენ უცხო ენებიდან ლიტერატურას, ავრცელებდნენ სწავლა-განათლებას, გადაწერდნენ წიგნებს და ა.შ. ლიტერატურული მოღვაწეობა, უმთავრესად, ბერ-მონაზონთა წრის პრივილეგიას შეადგენდა.

სახელგანთქმული გელათის აკადემია თავისი მნიშვნელობით ათენისა და სხვა დასავლეთის ანალოგიურ დაწესებულებებს არ ჩამოუვარდებოდა. მეფეს აქ არა მარტო თვალსაჩინო ქართველი მეცნიერები შეუკრებია, არამედ, საზღვარგარეთიდანაც მოუწვევია საუკეთესო ძალები. გელათში მოღვაწეობდნენ ისეთი სახელგანთქმული ქართველები, როგორიც იყვნენ: იოანე პეტრინი, არსენ იყალთოელი, ეფრემ მცირე და სხვები. აკადემიის რექტორად დავითს მოუწვევი უდიდესი ქართველი მოაზროვნე, ფილოსოფოსი იოანე პეტრინი, რომელიც ადრე კონსტანტინოპოლის აკადემიაში სწავლობდა და სამშობლოში დაბრუნებამდე ბულგარეთში ქართველთა მიერ დაარსებულ პეტრინონის (ამჟამად ბაჩკოვის) მონასტერში მოღვაწეობდა.

სამონასტრო კომპლექსის მშენებება ღვთისმშობლის ტაძარი (მისი მშენებლობა დავითის სიკვდილის შემდგომ მის ვაჟს დემეტრეს დაუსრულებია). ესაა მე-12 საუკუნის ქართული ხუროთმოძღვრების შესანიშნავი ძეგლი, რომელიც თავისი არქიტექტურით შესამჩნევად განსხვავდება ადრინდელი ტაძრებისგან.

ქვითკირის მაღალი კედლებით შემოზღუდულ მონასტრის ეზოში კიდევ რამდენიმე ნაგებობაა: წმინდა გიორგის ეკლესია (მე-13 ს.); წმინდა ნიკოლოზის ორსართულიანი ეკლესია (მე-14ს.), სამსართულიანი სამრეკლო, დავით აღმაშენებლის საფლავი და სხვ.

GELATI

One of the most important centres of Christian culture was founded by the King David Aghmashenebeli in Gelati, not far from the capital of Georgia of that time-Kutaisi. It was the Gelati Academy and the monastery ensemble.

The Academy united the best minds of the time. The annalist means Gelati Academy recording that Gelati “is the second Jerusalem” and “another Athens”. The king invited not only the most outstanding Georgian scholars, but the theologians and philosophers from foreign cloisters. The rector of the Academy was the prominent medieval philosopher Ioanne Petritsi. Such disciplines as geometry, arithmetics, astronomy, rhetoric, grammar, philosophy and music were learnt in the academy. From the Gelati observatory scientists studied heavenly bodies.

A school of gold-chasing, where unique specimens of art were created also existed in Gelati. Suffice to mention the magnificently enamelled icon of our Lady of Khakhuli.

The erection of the monastery was begun by King David in 1106 and was completed after his death by his son and successor Demetre I. The main Cathedral of the Virgin stands in the centre of the architectural ensemble. The Cathedral is notable for its size and artistic design it's 29,20 metres long, 36,39 metres in height including the dome.

The main Cathedral is not rich in ornament, the exterior is simple and severe in style which differentiates it from other monuments of Georgian architecture. Entering the Cathedral visitors' attention is attracted by the splendid mosaic adorning the concha of the apse. It's an unique masterpiece of world art.

On the walls there are frescos and portrayals of historical personages with the full-length portrait of King David holding a model of the Main Cathedral in his hand.

In the yard surrounded by thick walls you can see some other buildings as St. George's Church (13th century), St. Nicholas' two storey Church (14th century), a three-storey Belfry (14th century), the Sepulchre of King David the builder.

The Gelati Monastery was regarded to be the burial-vault of Georgian kings: David the Builder, his son Demetre, Giorgi III, Queen Tamar, her son-Lasha-Giorgi and others. The entrance was closed with the iron gate brought by King Demetre I as a trophy and witness of the triumphant wars of Georgia.

მონამეთა

ქუთაისის აღმოსავლეთით, მდინარე წყალწითელას ხეობაში ღრმად შეჭრილ ციცაბო კონცხ-მაღლობზე, ფანტასტიკურ გარემოში, მდებარეობს მონამეთის მონასტერი. იგი დაარსებულია მე-11 საუკუნეში, როცა საქართველოში მეფობდა ბაგრატ მე-4. მონასტრის დაარსება დაკავშირებულია გაცხილებით აღვინდელ ფაქტთან. მე-8 საუკუნის 30-იან წლებში მომხდურ არაბთა წინააღმდეგ უთანასწორო ბრძოლაში აქ მტერს უდიდესი წინააღმდეგობა გაუწიეს არგვეთელმა მთავრებმა დავით და კონსტანტინე მხეიძეებმა. ისინი სასტიკად აწამეს. სწორედ ამ წამებულ გმირთა სახელობისაა ეს მონასტერიც. ამიტომ ჰქვია „წმინდა მონამეთა“.

MOTSAMETA MONASTERY

The village of Motsameta is situated in the ravine of the river Tskaltsitela, 6 km to the east of Kutaisi. The name “Motsameta” (martyrs”) is connected with the names of historical persons, the brothers David and Konstantine Mkheidze, rulers of Argveta. They died the death of heroes in an unequal battle with the arabs in the thirties of the 8th century.

Bagrati IV built a monastery here in the XI century to immortalize the memory of the martyrs.

გეგუთი

მე-12 საუკუნის ქართულ არქიტექტურულ ძეგლებს შორის გეგუთის ციხე-დარბაზს, როგორც საერო დანიშნულების ნაგებობას, განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს.

სასახლე ხშირ ტყეში აუშენებიათ (ახლა აქ ტრიალი მინდორია). ძველი ქართველი ისტორიკოსი და ეთნოგრაფი ვახუშტი ბატონიშვილი გადმოგვცემს, რომ გეგუთი ყოფილა მეფეთა საზამთრო სასახლე.

მემატიანეთა ცნობით გეგუთში ერთხანს მოღვაწეობდნენ: დავით აღმაშენებელი, დემეტრე პირველი, გიორგი მესამე, თამარ მეფე, დავით ნარინი და სხვ.

სამწუხაროა, რომ გეგუთის ციხე-დარბაზის კედლებმა ჩვენს დრომდე ნანგრევების სახით მოაღწია, მაგრამ გადარჩენილი ნაწილებიც ნათლად მეტყველებენ, თუ რა დონეზე იყო შუა საუკუნეებში ქართული ხუროთმოძღვრება.

GEGUTI CASTLE

The royal castle at Geguti is actually nothing but a ruin today. It was built in a thick forest as the winter residence and hunting lodge of the Georgian Kings. It was a favorite place for David IV, Giorgi III, Queen Tamar, David Narin and others. The affairs of the state were resolved here and receptions held. The reception hall was surrounded by various chambers. It's an unique monument of secular architecture of the epoch due to its size (2000 square meters) and style.

ქალაქის მშვენებაა მდ. რიონზე აგებული ხიდები
The Bridges Constructed On The River Rioni Beautifies The Town

რუსთაველის სახელობის ხიდი
Rustaveli Bridge

ქალაქის ძველი უბანი
An Old District Of The Town

სკვერი
The Square

„დები იშხნელების“ ქანდაკება, გ. ნიკოლაძე
„Sisters Ishkhnel's“ sculpture, G. Nikoladze

ჩვენი მწერლები OUR WRITERS

რეზო ჭეიშვილი
Rezo Cheishvili

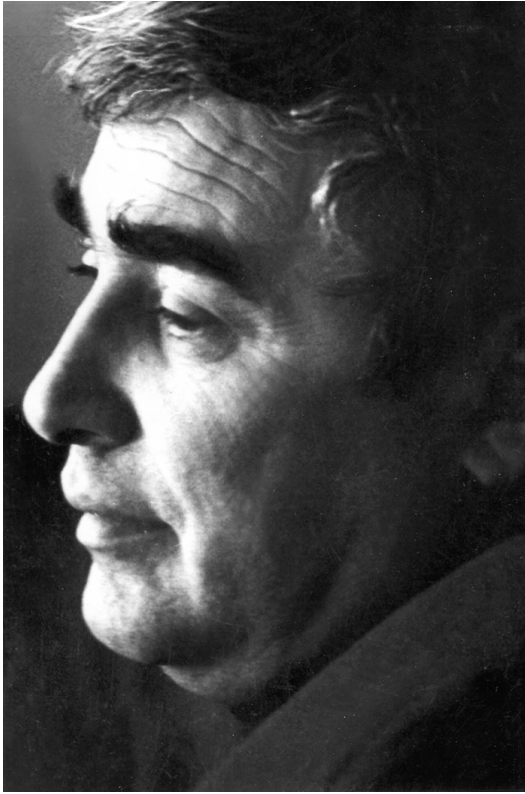
თეიმურაზ შაშიაშვილი და
კრიტიკოსი თამაზ წივწივაძე
*Theimuraz Shashiashvili And
Critic Tamaz Tsivtsivadze*

რეზო მიშველაძე
Rezo Mishveladze

თეიმურაზ ლანჩავა
Teimuraz Lanchava

მწერალი ნოდარ დუმბაძე,
ქუთაისის საპატიო სტუმარი.
(1975 წელი)
*Writer Nodar Dumbadze, The
Honourable Guest of Kutaisi.*
(1975 y.)

საზოგადოება „ქუთაისელის“
პრეზიდენტი, პროფესორი
ლევან სვანაძე

*Professor Levan Svanadze,
the president of association
“KUTAISI”*

საზოგადოება „ ქუთაისელის“ დარბაზის წევრები: კუკური უკლება, არჩილ მურგულაია, ავთანდილ კენჭაძე (ვიცე-პრეზიდენტი), გივი თოდაძე და კოტე გეგელაშვილი (ქალაქის საპატიო მოქალაქეები)

“KUTAISI” association club members: Kukuri Ukleba, Archil Murghulia, Avtandil Kenchadze (vice-president), Givi Todadze and Kote Gegelashvili (respectful citizens of our town)

ფერმწერთა და მოქანდაკეთა საერთაშორისო პლენერის მონაწილეები
 ქუთაისელ მწერლებთან 2003 წელი
*The Participants Of The Sculptors International Symposium On A Visit With
 Writers From Kutaisi. 2003 Year.*

შეხვედრა მწერლებთან
Meeting With Writers.

არსენ შოჩხუა : დავით აღმაშენებელი (ხეზე კვეთილობა-პზა)
ARSEN POCHKHUA: *David the Builder* (Woodcut-Willow)

საქართველოს დამსახურებულ მხატვარს, ჩვენი ქალაქის საპატიო მოქალაქეს, ოთარ ქანდარიას მეგობრები იცნობენ, როგორც კოლორიტულ პიროვნებას უღალატო კაცს. მის მიერ მაღალ დონეზე შესრულებულ გრაფიკულ ნამუშევრებში, რომელიც მდიდარია ლამაზი ორნამენტებითა და ჩუქურთმებით, ნამდვილი ქართული სული იგრძნობა. ხუთი ათეული წლის მანძილზე, ვინ მოთვლის რამდენი პოეტისა და მწერლის წიგნები აქვს გაფორმებული. იგი მრავალი რესპუბლიკური და საერთაშორისო გამოფენის მონაწილეა (ზემოთ). ოთარი ქანდარიას სტუმარია, საქართველოს დამსახურებული მხატვარი ჯეირან ფაჩუაშვილი (მარცხნივ).

The Georgian Honoured Artist, the respectful citizen of our town, Otar Kandaria is also faithful and devoted friend. His highly artistic graphic paintings, with beautiful ornaments and carving is purely Georgian. For five decades he has illustrated a countless number of books. He is the participant of many different International and Republic exhibitions. Jeiran Pachuaashvili the Georgian honoured painter is on visit with Otar Kandaria.

ჯავა ჭეიშვილი

საქართველოს დამსახურებული მხატვარი, ღირსების ორდენის კავალერი ჯავა ჭეიშვილი საზოგადოებისთვის კარგად ცნობილი პიროვნებაა. იგი მრავალი საკავშირო და საერთაშორისო პლენერების მონაწილეა. მონყობილი აქვს პერსონალური გამოფენები. მის მიერ შესრულებული ფერწერული ტილოები დაცულია ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა მუზეუმებში.

The remarkable artist of Georgia, the Man of Honour Java Cheishvili is well-known person for the society. He is a participant of many confederate and international exhibitions. He has arranged personal exhibition as well. Many of his paintings are kept in the different museums of our country.

ვიტალი კაპანაძე

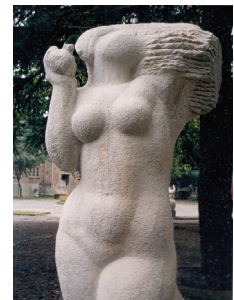
ცნობილ ფერმწერს დ. კაკაბაძის სახ. პრემიის ლაურეატს ვიტალი კაპანაძეს 2005 წლის 20 მაისს 60 წელი შეუსრულდა. იგი ათზე მეტი საკავშირო და საერთაშორისო პლენერების მონაწილეა. მონყობილი აქვს პერსონალური გამოფენები. მისი ნამუშევრები დაცულია ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა მუზეუმებში.

The laureate of famous artist D. Kakabadze Prize Vitali Kapanadze would be 60 years old on 20th of May 2005. He was the participant of more than ten confederate and international exhibitions. He had organized personal exhibition. His works are kept in the different museums of our country.

ფერმწერთა და მოქანდაკეთა საერთაშორისო პლენერი (2001-2003 წლები)

საქართველოს მხატვართა საერთო ეროვნული შემოქმედებითი კავშირის ქუთაისის ორგანიზაცია (თავმჯდომარე ჯეირან ფაჩუაშვილი), ბევრი კარგი ღონისძიების ინიციატორია. ყოველწლიურად ეწყობა საგაზაფხულო და სამემოდგომო გამოფენები. გამოცემული იქნა კატალოგები. სხვადასხვა წლებში ქუთაისელი მხატვრების გამოფენები მოეწყო მოსკოვში, პარიზში, კიევში, თბილისში, ბათუმში.

თითქმის 25 წლის მანძილზე ჩვენი ქალაქი ათზე მეტი საკავშირო და საერთაშორისო პლენერების უცვლელი მასპინძელია, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხიდან ჩამოსულმა პროფესიონალმა მხატვრებმა. მათ მიერ მაღალ დონეზე შესრულებული ფერწერული ტილოები და ქანდაკებები კი ამჟამად ქალაქის კუთვნილებაა.

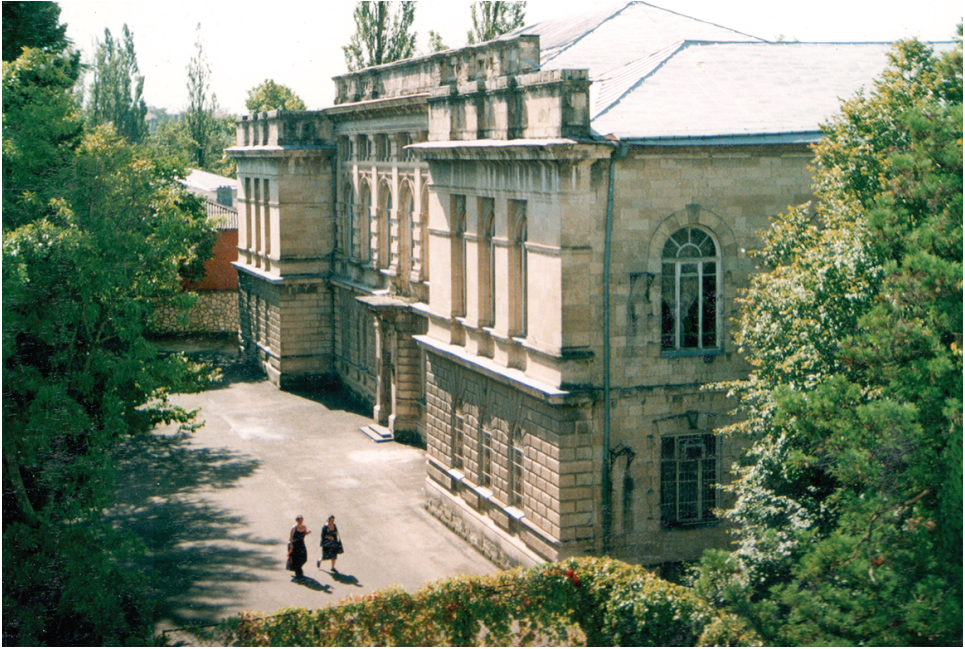
PAINTERS AND SCULPTORS INTERNATIONAL SYMPOSIUM (2001-2003 YEARS)

The organization of Georgian Painters International Creative Union (the chairman Jeiran Pachuashvili) is the initiator of many good arrangements. The exhibitions are held annually, every spring and autumn. They also issued the catalogues. In different years painters (artists) from Kutaisi arranged Art exhibitions in Moscow, Paris, Kiev, Tbilisi and also Batumi.

Nearly for 25 years our town welcomes the symposia, where participate the professional painters from different countries. Their highly artistic paintings and sculptures now belong to our town.

აკ. წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Akaki Tsereteli State University

აკადემიკოს ნ. მუსხელიშვილის სახელობის სახელმწიფო ტექნიკური უნივერ-
 სიტეტი
The Technical University Named After The Academician N. Muskhelishvili

ქუთაისის ა. რაზმაძის სახელობის
 ფიზიკა-მათემატიკური რეგიონული
 გიმნაზია
*Kutaisi Physical And Mathematical
 Regional Gymnasium-Named After A.
 Razmadze*

სკვერი რუსთაველის სახელობის ხიდთან, სადაც თავმოყრილია საერთაშორისო სიმპოზიუმის მონაწილე მოქანდაკეების მიერ შესრულებული ნამუშევრები

The Square At The Rustaveli Bridge, Where The Pictures Of The International Symposium Participants Are Gathered.

ახალგაზრდობა
The Youth

სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი „ქუთაისი“

The State Folk Song and Dance Ensemble “KUTAISI”

ლ. მესხიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის კოლექტივი.

სცენები სპექტაკლებიდან: „მარიამ სტიუარტი“, „ჭიქა წყალი“ და „ვატერ (პო) ლოო.“

L. Meskhishvili State Academic Theatre Company.

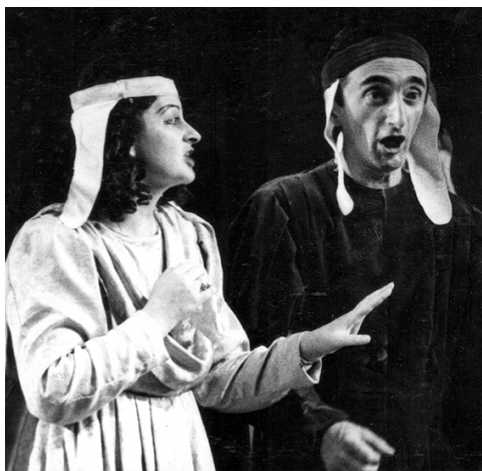
Scenes from the plays: “Mary Stuart”, “A cup of Water” and “Water(Po)Loo”

სცენა ფალიაშვილის ოპერიდან „ღაისი“
The Scene from Z. Paliashvili's opera "SUNSET"

მალხაზი-საქართველოს სახალხო არტისტი ვაჟა კუბლაშვილი (1970 წელი)
Malkhazi-Georgian National Artist Vazha Kublashvili (1970 year)

სცენა ოპერიდან „ჯანი სკიკი“

The Scene From The Opera “JANE SKICK”

სცენები ოპერიდან:

„შერეკილები“,
„სევილიელი დღალაქი“ და
„იოლანტა“.

მონაწილეობენ სოლისტები:

რამაზ კუბლაშვილი,
ფოთიოლა ღუნდუა,
გივი ჭყონია,
ანატოლი ჭურდულია,
ბესო გაბიტაშვილი,
კალისტრატე ხარჩილავა,
გიორგი ლომთაძე და
ალისა ცინცაძე.

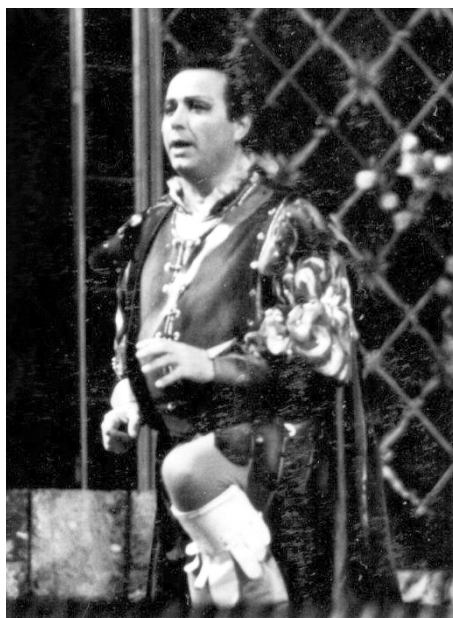

The Scenes From The Operas:

“CRAZY”,
“SEVELLIAN BARBER” and
“IOLANTA”.

Participant solists are:

RAMAZ KUBLASHVILI,
POTOLA DUNDUA,
GIVI CHKONIA,
ANATOLI CHURGHULIA,
BESO GABITASHVILI,
KALISTRATE KHARCHILAVA,
GIORGI LOMTADZE and
ALISA TSINTSADZE.

ოპერის თეატრის სამხატვრო
ხელმძღვანელის, საქართველოს
სახალხო არტისტის პროფესორ
მედეა ამირანაშვილის 70 წლის
იუბილე

*Seventieth anniversary of ME-
DEA AMIRANASHVILI, head
of the Art Theatre and Georgian
National Actress*

*“ძველმოდური კომედია”. ევა ხუტუნაშვილი და ერემო სვანაძე.
“The Old-fashioned comedy”. Eva Khutunashvili and Eremo Svanadze.*

თოჯინების თეატრი
The Puppet Theatre

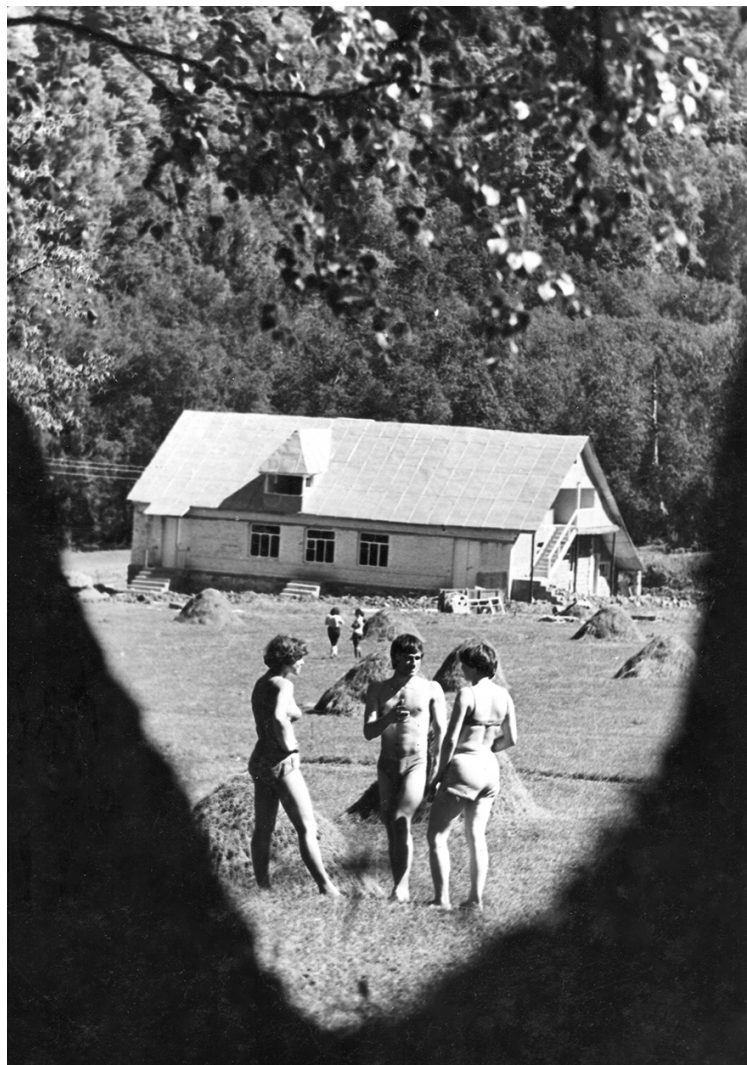

ნიღბების თეატრი
The Mask Theatre

ტურიზმი
ალპინიზმი

The tourizm
The Alpinism

იმერეთის მხარე

იმერეთი მდებარეობს კოლხეთის დაბლობის აღმოსავლეთ ნაწილში. სამხრეთით ესაზღვრება მცირე კავკასიონის მთები, ჩრდილოეთით რაჭის მთა, დასავლეთით-მდინარე ცხენისწყალი და აღმოსავლეთით-ლიხის ქედი. (6515.8 კვ. კილომეტრი, 740,0 ათასი მცხოვრებით). ერთიანი, მთლიანი და განუყოფელი ქვეყანა, საქართველო („სრულიად საქართველო“) იყოფა ორ ძირითად ნაწილად, აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოდ. მათი ისტორიული სახელწოდებებია: აღმოსავლეთ საქართველოს ქართლი, ანუ იბერია, დასავლეთ საქართველოსი ეგრისი, ანუ კოლხეთი.

ელინისტური ხანის აღმოსავლურ-ქართული სახელმწიფოებრივი გაერთიანების აღმნიშვნელი სახელი „იბერია“ (შემდგომში „ივერია“), როგორც ფიქრობენ, სულ თავდაპირველად, „იმერ“, „იმ(ი)-ერ“ იქითა, პირიქითა, „ლიხსიქითა“ (წყალგამყოფი ქედების ლიხის, მესხეთისა და არსიანის მიხედვით) მხარეს, ქვეყანას ეწოდება. გვიან შუა საუკუნეებში დასავლეთ საქართველოს „ქვემო ივერიად“, ხოლო აღმოსავლეთ საქართველოს „ზემო ივერიადაც“ მოიხსენიებდნენ ხოლმე.

დიდი ქართველი ისტორიკოსისა და გეოგრაფისტ ვახუშტი ბაგრატიონის (XVIII ს) აზრით, დასავლეთ საქართველო, უძველესი დროიდან მოყოლებული, საერთოდ სამი სახელით არის ცნობილი: „პირველად ეგრისი, მეორედ აფხაზეთი, მესამედ იმერეთი..სამივე ეს სახელწოდება ერთმანეთის სინონიმებია. ისინი ერთი და იმავე დიდი ქართული ქვეყნის (დასავლეთ საქართველო), სახელებს განასახიერებდნენ სხვადასხვა ისტორიულ ეპოქაში. სამივე ცნება, „ტერმინი“ იხმარებოდა არა მარტო ფართო (მთელი დასავლეთ საქართველოს მასშტაბით), არამედ ვიწრო მნიშვნელობითაც. სახელწოდება „იმერეთი“, თავის ახლანდელი, ე. ი შედარებით ვიწრო გაგებით, გვიან დამკვიდრდა. ეს პროცესი XIII საუკუნის 60-იანი წლებიდან დაიწყო და ძირითადად, XV საუკუნის დასასრულს დამთავრდა, როდესაც საბოლოოდ დაიშალა ერთიანი ქართული სამეფო და დასავლეთ

საქართველოში ახალი პოლიტიკური გაერთიანება იმერეთის სახელმწიფო (1489-1810) ჩამოყალიბდა. დღევანდელი ისტორიულ-გეოგრაფიული ქვეყანა იმერეთი ორი უძველესი ქართული „ქვეყნის“ თანდათანობით შერწყმის შედეგად წარმოიქმნა. ეს ერთეულები იყო: „ქუთაისის ქვეყანა“ („შიდა ეგრისი“, „სამოქალაქო“), ანუ შემდეგ დროინდელი „ქვემო იმერეთი და არგვეთი“, ანუ აწინდელი ზემო იმერეთი. იმერეთთან ისტორიულად და ბუნებრივად უმჭიდროვესად იყო დაკავშირებული რაჭა-ლეჩხუმი.

ამგვარად, სახელწოდება („ლიხთ-იმერეთი“) თავდაპირველად არ აღნიშნავდა ერთ რომელიმე კონკრეტულ ისტორიულ-გეოგრაფიულ „ქვეყანას“. იგი თავდაპირველად წმინდა გეოგრაფიულ შინაარსს ატარებდა და მთელ დასავლეთ საქართველოს „ქვეყნების“ ერთობლივ სახელს წარმოადგენდა. ისევე როგორც სრულიად „ეგრისი“ ან სრულიად „აფხაზეთი“. ისტორიულმა იმერეთმა სხვა ქართული ანალოგიური ცნება-ტერმინებისგან განსხვავებით, მხოლოდ გვიან, სახელდობრ მე-15 საუკუნის დასასრულიდან მიიღო თავისი დღევანდელი მნიშვნელობა. იმერეთი (თავის როგორც ფართო, ასევე შედარებით ვიწრო გაგებით) სრულიად საქართველოს განუყოფელ ნაწილს, ამ ერთგვაროვანი ეთნოკულტურული სამყაროს ერთ-ერთ ნაწყვეტ ისტორიულ და გამაერთიანებელ ცენტრს წარმოადგენდა.

როგორც ცნობილია, 1000 წლის წინათ X საუკუნის დასასრულიდან, საქართველოს პოლიტიკური გაერთიანება სწორედ დასავლეთ საქართველოს („ქუთაისის ტახტის“) გარშემო დაიწყო. ქუთაისმა, რომელიც ადრე მრავალი საუკუნის მანძილზე, ეგრის-კოლხეთისა და შემდეგ ეგრის-აფხაზეთის დედაქალაქს წარმოადგენდა, უკვე გაერთიანებული საქართველოს სახელმწიფო პირველი სატახტო ქალაქის საპატიო ფუნქცია იტვირთა. ამ პერიოდს (978-1122) ქუთაისისა და მისი „ქვეყნის“ მრავალსაუკუნოვანი ისტორიაში ყველაზე სახელოვანი ფურცლები განეკუთვნება. საქართ-

ველოს დედაქალაქად ქუთაისის „ზეობის ხანაში“ შეიქმნა და დამკვიდრდა ერთიანი და დიდი ქართული სახელმწიფოს, ქართლოსიან-ეგროსიანთა გაერთიანებული ქვეყნის აღმნიშვნელი ახალი სახელწოდება „საქართველო“. აქ, ქუთაისის საკათედრო ტაძარში, მეფედ ეკურთხა საქართველოს გამოჩენილი სახელმწიფო მოღვაწე დიდი დავით აღმაშენებელი.

მოგვიანებით, სამშობლოს დედაქალაქობის მისია ხანგრძლივი მაჰ-მადიანური ტყვეობიდან თავდახსნილმა დედა-თბილისმა უფრო ფართო მასშტაბით გააგრძელა. გაერთიანებულმა საქართველოს სახელმწიფომ ხუთ საუკუნეზე მეტხანს იარსება.

XV საუკუნის დასასრულიდან „საქართველოებად“ დაშლილი ქვეყანა კვლავ თავდადებით განაგრძობდა პოლიტიკური ერთიანობის აღდგენისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლას. ამ საერთო-ეროვნულ ბრძოლაში უპირველესი როლი, ქართლის სამეფოსთან (დედაქალაქი, თბილისი) ერთად, იმერეთს და მის ჰეგემონ ქალაქ ქუთაისს ეკუთვნოდა. დიდია იმერეთისა და ქუთაისის როლი საქართველოს ეროვნულ ერთიანობასა და უცხოელ დამპყრობთა წინააღმდეგ ქართველი ხალხის განმანთავისუფლებელი ბრძოლის ორგანიზაციაში. რიონისპირა ქალაქში საქართველოს „გამოხსნისა“ და „კვლავ აღდგომის“ საერთო ეროვნული გეგმები მუშავდებოდა. ასეთი ბრძოლის ჟინი არასდროს განელებულა. ქუთაისი თავის ძველ ტრადიციულ პოზიციებს არ თმობდა. იგი „ღმერთებთან მეზრძოლ იაკობს“ ჰგავდა...

იმერეთი და ქუთაისი ყველაზე გვიან ტოვებდნენ სამშობლოს ყოფნა-არყოფნისათვის გადამწყვეტი, საეტაპო მნიშვნელობის ბრძოლების ასპარეზს. მათი თაოსნობითა და მონაწილეობით ქართველებმა გადაიხადეს უკანასკნელი დიდი ომები მშობლიური აფხაზეთისთვის (1533 წლის

ლაშქრობა ჯიქეთში), მესხეთისთვის (1545 წლის სოხოისტას ბრძოლა), აჭარისთვის (1784 წლის ბრძოლა ციხისძირთან). დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოს კვლავ გაერთიანების ერთ-ერთი ბოლო სერიოზული ცდა, 1790 წელს „ტფილისის ტახტის“ წინაშე ქუთაისის სამეფო დელეგაციამ დააყენა, მაგრამ ამაოდ. როგორც ცნობილია, უკანასკნელი დიდი ომი ძველმა საქართველომ 1795 წელს თბილისთან, კრწანისის ველზე გადაიხადა. აქაც, თანამოდმეთა მხარდამხარ, მტრის წინააღმდეგ, იმერეთის ჯარიც იბრძოდა. უკანასკნელმა ბაგრატიონებმა მეფემ, სოლომონ II ყველაზე გვიან, მეფის რუსეთის ჯარებთან მხოლოდ შეუპოვარი ბრძოლის შემდეგ დატოვა თავის სამეფო და პირველი ქართული მეფის, აიეტის, სატახტო ქალაქი, ქუთაისი. დიდმა სახალხო აჯანყებამ სწორედ იმერეთში იფეთქა.

ასე რომ, იმერეთი და მისი დედაქალაქი უთანასწორო ბრძოლებში და გაუგონარი ღალატის პირობებში, ქვეყნისათვის გადამწყვეტ საომარ ბატალებში სისხლისგან დაცლილი, საჭურველშემომსხვრეული და მრავალნაჭრილობები, მაგრამ მაინც ფეხზე მდგომი და იარაღით ხელში შემართული შეეგებენ და დროებით გამოეთხოვენ ქართული ტერიტორიების უმძიმეს დანაკარგებს, საქართველოს სახელმწიფოებრივ თუ საეკლესიო დამოუკიდებლობის ძალდატანებით გაუქმების გამო გამოწვეულ ეროვნულ ტრაგედიებს. ქართული სულიერი კულტურის აღორძინებაში უდიდესი როლი შეასრულა XIX საუკუნის მეორე ნახევრისა და XX საუკუნის პირველი ოცწლეულის ინტელექტუალურმა იმერეთმა და ქუთაისმა. ახალი და უახლესი პერიოდის საქართველოში მათი მონაწილეობის გარეშე არაფერი მნიშვნელოვანი არ მომხდარა. მუდამ ქართული ეროვნული ინტერესების სადარაჯოზე ფეხიზლად და მოუღალავად მდგომმა ქუთაისმა და მისმა „ქვეყანამ“ კიდევ ერთხელ თქვა თავისი საკადრისი სიტყვა. ჩვენდა საბედნიეროდ, აღნიშნულ რეგიონს არც უახლესი პერიოდის სამარცხვინო ძმათამკვლელი „სამოქალაქო ომი“ და ნგრევა არ შეხებია.

ასეთი იყო „იმერეთისა და მისი დედაქალაქის როლი, ფუნქცია და დანიშნულება“ სრულიად საქართველოს, „ქართლოსიან-ეგროსიანთა“ ქვეყნის დიდი ისტორიის წინაშე. შეიძლება ითქვას ეს როლი განგების მიერ, მხოლოდ მისთვის მინიჭებული ისტორიული მისია და თანმდევი ბედისწერაც კი იყოს. იმერეთმა და ქუთაისმა სრულიად საქართველოს ერთ-ერთი სასიცოცხლო ეროვნული „ცენტრისა“ და გამაერთიანებელი „ქვეყნის“ სახელოვანი ცხოვრებით „იცხოვრა“ ყველა ისტორიულ ეპოქაში უძველესი დროიდან დღემდე. 1995 წლის იანვრიდან, ქუთაისი საკმაოდ ვრცელი რეგიონის, იმერეთის მხარის ადმინისტრაციულ ცენტრად გამოცხადდა. მრავალჭირნაწი ქუთაისი, როგორც ძველი ელინები იტყოდნენ ხოლმე ახლაც „მტკიცედ“ დგას და იმედით გაჰყურებს მომავალს. თურქეთისა და რუსეთის მრავალსაუკუნოვანი ტყვეობიდან თავდახსნილი იმერეთი და მისი დედაქალაქი, თავის დედა-სამშობლოსთან, მთელ ქართველ ხალხთან ერთად, გულმოდგინებით ეძებს თავის ისტორიულ ფესვებს. ძველი და თავდაპირველი ცივილიზებული მსოფლიოს („ოიკუმენა“) ერთ-ერთი მშენებელი ქართველი ხალხი ცდილობს დაუბრუნდეს თავის ისტორიულ-გეოპოლიტიკურ სივრცეს, ევროპას. (დღეს, ევროპულ-ატლანტიკური სამყარო).

უფრო მოკლედ და ხატოვნად რომ ვთქვათ, ისტორიული ბედის უკუ-
ღმართობის გამო, თავის ძველ „ სასიცოცხლო სივრცეს“ ძალდატანებით
და დიდი ხნით მონყევეტილი, ყველასგან დავინყებულის, მაგრამ სასწაუ-
ლებრივად გადარჩენილი შვილი ისევ დგას თავისი დიდი და ძველი „ მშ-
ობლიური სახლის“, ევროპის კარიბჭესთან და სულ ცოტას, მასში დაბ-
რუნებას ითხოვს. ახლად აღორძინებული საქართველო მოკრძალებითა და
მოთმინებით ელის თავის ბუნებრივად და ისტორიულად კუთვნილ ადგ-
ილს დედა - ევროპის ქვეშ.

წარსულის, განსაკუთრებით 1921 წლის ტრაგიკული შეცდომა აღარ
უნდა განმეორდეს. ისტორიის ბრძენი ღვთაება კლიო გვასწავლის, ის-
ტორიული შანსი ხშირად არ ეძლევა არავის და არაფერს ამქვეყნად. „
ისტორიული ჟამი“ ხელიდან არ უნდა გაგვისხლტდეს, თორემ შემდეგ შეი-
ძლება ყველაფერი დაგვიანებული აღმოჩნდეს. „ხვალ ყოველთვის გვია-
ნია“. (ფედერიკო მაიორი სარაგოსა, იუნესკოს გენერალური დირექტორი).

სულ ახლახან იმერეთის ევროპის რეგიონთა ასამბლეის წევრად მიღება,
სადაც უფრო ადრე განეწიანდა საქართველოს კიდევ ერთი ულამაზესი
ზღვისპირა მხარე-აჭარა, ურთულესი ისტორიის მქონე, დღეს ამაღლებუ-
ლი და ცნობილი რეგიონი საქართველოში , დიდმნიშვნელოვან ფაქტად
აღიქმება და იმედიანი მომავლის სანინდრად გვესახება.

გურამ გაბუნია
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

IMERETI REGION

Imereti lies in the east of Colchis lowland. From the south it is surrounded by the Small Caucasian Range, from the north - Racha Mountains, from the west - River Tskhenistskali and from the east - the Ridge of Lichi. (6515.8 square kilometers, population 740 000 people).

United whole, indivisible country of Georgian is composed of two main parts: east and west. Their historical names are: for the East, Georgia Kartli or Iberia, for the west Georgia-Egrisi or Kolkheti.

Hellenistic name for the East Georgia political unit is Iberia (later Iveria), the root of the word Imereti (Imer), meaning in Georgian “ the other side”. Beyond the mountain very likely according to the separating mountain ranges of Likhi, Meskheti and Arsiani. In the late medieval centuries East Georgia was also mentioned as Upper Iveria.

Eminent Georgian historian Vakhushti Bagrationi (XVIII century) thought that since the ancient times. West Georgian had been known with three names: firstly Egrisi; secondly Abkhazeti; thirdly Imereti. All the three names are synonyms. They are the names of the same great Georgian country. West Georgia, in the different historical epochs not only meaning the entire West Georgia, but also one used their

narrow senses. The name Imereti in its modern historic & geographic meaning got shape through the gradual merging of two ancient countries. These units were: Kutaisi country Kveqana (comprising InnerEgrisi, Samokalako, later called Lower Imereti and Argvelo or Upper Imereti. Racha-Lechkhumi was closely related to Imereti both historically and geographically.

Thus, the name Imereti did not formerly denote one and only historica-geographic country. It had originally carried geographical contents to mean the whole western Georgia with its Kveguanas (countries), just identical to the terms: “Whole Egrisi” and “Whole Abkhazeti”. The word Imereti denoting political unit with its moderning occurs sinth the and of 15th century.

Imereti (with its broader or narrower meaning) has always been an integral part of the unified country and one of the leading historical and consolidating center of a homogeneous ethno-cultural domain called Georgia.

As it known thousand years ago at the end of 10th century, political reunification of Georgia began from the west Georgia (“ round the Kutaisi throne”) Kutaisi, which for long period in several countries served as the capital city of Egris-Abkhazeti, now was to take the function of the first capital city of united Georgia.

These years (978-1122) are the high-lights of the cities life in its countries, old existence. During the period of Kutaisi’ supermercy as the capital city a new term “Sakartvelo” is established to denote both east and west (Kartlosian and Egrosian names of brothers, traditionally, the founders of the country united Georgia).

Here in Kutaisi in the Cathedral Temple David Agmashenebeli (the Builder), a renowned statesman of Georgia, held his coronation.

The mission of the capital city was later passed to mother-city Tbilisi, which had been released from lasting Muslim captivity. Tbilisi successfully continued its role and altogether, the United Georgia existed more than five centuries.

Since the end of 15th century disintegrated into several Georgias, carried on violent fight to regain its political unity and independence. In this common national struggle, the most leading role, together with Kartli Kingdom and its capital city Tbilisi was played by Imereti Kingdom and its chief city Kutaisi.

Imereti and Kutaisi have played huge role in organizing battles given for the national unity and for the liberation of Georgian people from foreign invaders. The Stammina to be free and to resurrect has never faded in this town. It was holding firmly on its traditional positions resembling "Jackob combating with God". Imereti and Kutaisi were the last in leaving battlefields in the decisive death-and-life wars of Georgia: for the native Abkhazeti (campaign of Jiketi 1533), for Meskheti (Sokhiota/Sokhoista battle 1545), for Achara (battle at Tsikhisdziri 1784). One of the lasted decisive attempt of Imereti forwards Georgia's unification was the question posed by Imereti roval delegation to the Tbilisi Royal Court in 1790. Imereti would concede its rights to Kartli-Kakheti Kingdom for the unity's sike but the offer was not realized. Old Georgia gave its last preat battle at the Krtsanisi field near Tbilisi in 1795. In this battle warriors from Imereti fought side-by-side of their brothers. Solomon II, the last king of the Bagrationi family, gave up resestance only after the desperate struggle against Tsarist Russia troops after he was compelled to leave Kutaisi, the town of Aeetes, the first legendary King of Georgia.

The nation-wide uprising of people against imperialist Russia in 1819-1820 years on the occasion of abolishing the autocephaly of Georgian church burst in

Kutaisi.

Thus Imereti and its capital-bleeding betrayed, shieldbroken but unbroken at their hearts in the unequal battles against overwhelming forces had to put up temporarily with the loss of territories, abolishment of its state, losing independence of the Church and many other national tragedies.

The intelligentsia of Imereti and Kutaisi of the second half of 19th century and the first two-decades of 20th contributed much in the field of restoration of Georgia culture. Nothing important would occur in Georgia without Imereti's participation. Being an alert watch at the defence of the motherland Kutaisi had managed to escape disgraceful civil war and destruction in the region, during the turbulent period of the recent past.

Such is the fate and function, the historical signification and mission of Imereti region, before the great history of its country. Thanks God, it has always lived with far-famed name and never changed its course throughout the epochs of its existence.

In 1995 Kutaisi was proclaimed the administrative centre of Imereti. As Hellenes would say: "It stands firmly on the ground and gazes into the future hopefully".

After the release from many century's captivity of Turkey and Russia Imereti and its capital along with the whole Georgia with all Georgian people seek their old original civilized world ("Oyamenue") strive to turn to its old historica-geopolitical Space-Europe (Nowadays, Euro-Atlantic World).

In other words "the son" divorced from its hea(l)th comes back again and stands before his own home and asks to be accepted. Newly restored Georgia asks in natural and historical for under the heaven of mother-Europe.

Tragic mistake of 1921 must not be repeated.

The wise Clio teaches-"Historical chances are not often given to anybody and anything and when it is given it must not be eluded." "Tomorrow is always late" (Federico Mayor Saragossa, Director General of UNESCO).

Recently Imereti Region was accepted at the Regional Assemblé of European Union.

The fact that Achara, one of the most beautiful part of Georgia was accepted In the same organization is a matter of great importance. The future looks promising.

Guram Gabunia
Dc. Of historical science, professor

ბაღდათის რაიონი მდიდარია უნიკალური მინერალური წყლით, რომლის ბაზაზე მოქმედებენ საირმისა და ზეკარის კურორტები.

რაიონის სამეურნეო პროფილს განსაზღვრავს მევენახეობა, გავრცელებულია მეხილეობა, მოჰყავთ სიმინდი, ბოსტნეული. განვითარებულია სახორცე-სარძევე მიმართულების მესაქონლეობა. მრეწველობის მთავარი დარგია კვების მრეწველობა (ღვინისა და კონსერვის წარმოება). სხვათაშორის, ბაღდათშია საქართველოში ერთ-ერთი უძველესი ღვინის ქარხანა-ვარცხბე.

ბაღდათშია სახელგანთქმული პოეტის, ვლადიმერ მაიაკოვსკის სახლ-მუზეუმი.

Bagdati is famous for its unique mineral water. Two wellknown spas Sairme and Zekra are functioning there.

Leading industry is viticulture. Gardening and corn production seem to be quite popular there as well. Food industry implies wine making and tea production. One of the most ancient wine factories Vartsikhe is located in Bagdati.

Place of interest: the museum of famous Russian poet Vladimir Maiakovsky.

კულტურის ცენტრთან არსებული ბიჭუნათა ფოლკლორული ანსამბლი „საირმე“ (ხელმძღვანელი სულიკო ვეფხვაძე)

Boys folk-lore ensemble “SAIRME” existed with a cultural centre (instructor SULIKO VEPKHAVADZE)

კურორტი „საირმე“ ზამთარში

The Health Resort "Sairme" In Winter

ცნობილი რუსი პოეტის
ვლადიმერ მაიაკოვსკის
ძეგლი ბაღდათში და სახლ-
მუზეუმი მდ. ხანისწყლის
პირას, სადაც 5 წლამდე
იზრდებოდა პატარა ვალ-
ოდია.

The statue of the famous Russian Poet Vladimer Maiakovski in Baghdadi, and the museum at the river “Khanistskali”, where little VALODIA grew up.

ვარციხე VI საუკუნეში დაარსებული ეგრისის უძველესი ქალაქი იყო. ბერძნები მას როდოპოლისს უწოდებდნენ, რაც ქართულად „ვარდების ქალაქს“ ნიშნავს. მემკვიდრეებს ჩანანერების გარდა, გამოვლილი საუკუნეების უკვე დარღვეული შინაგანი წონასწორობის ანაბეჭდები აშკარად ატყვია დღევანდლობამდე მოღწეულ ვარციხის ციხის ნანგრევებს, რომ აღარაფერი ვთქვათ სხვა უამრავ ისტორიულ ღირსშესანიშნაობაზე.

საქართველოს ამ ერთ-ერთი ულამაზესი და უძველესი ისტორიული კუთხის დასათვალიერებლად მსოფლიოს ნებისმიერი ქვეყნიდან ჩამოდიან სტუმრები თუ უბრალოდ ტურიზმით გატაცებული ადამიანები.

ვარციხე სამი მდინარის (რიონი, ყვირილა და ხანისწყალი) შესართავთან გაშენებული წალკოცია.

ვარციხეში, აჯამეთის ნაკრძალის ტერიტორიაზე, ველური ბუნების წიაღში დგას საუკუნეს მიტანებული უმშვენიერესი სასახლე-ვარციხის სამთავრო რეზიდენცია, „მკაცრად“ დაცული სტილით, თანამედროვე ინტერიერითა და სამუშაო თუ დასასვენებელი ოთახებით. რეზიდენციას აქვს სპორტული კომპლექსი.

ვარციხის სამთავრობო სასტუმრო რეზიდენცია ძირითადად უცხოელი სტუმრების უსაყვარლესი დასასვენებელი სახლია. უმაღლესი მომსახურე პერსონალი, მყუდრო გარემო, დაცული ტერიტორია და უმშვენიერესი ბუნება მაგნიტივით იზიდავს სტუმრებს.

ვარციხეში, ჯერ კიდევ, ცხრაასიან წლებში საფრანგეთიდან ჩამოიტანეს სპირტსახდელი აპარატი და სწორედ, მაშინ იშვა პირველი, დღეს უკვე მსოფლიოში ცნობილი კონიაკი „ვარციხე“.

ვარციხე უძველესი ისტორიული წარსულისა და ტრადიციების გამგრძელებელი კუთხეა.

ვარციხის სამთავრობო რეზიდენცია, უნიკალური „აჯამეთის“ ტყის ნაკრძალი და საქართველო გელით თქვენ, ძვირფასო სტუმრებო!

Vartsiche-ancient city-foundation dates back to the VI century. The Greeks called Rodepolice that means in GEORGIAN “Town of roses”. The ruins of temple reflects all changes of centuries inside balance disorder and historical events.

Everyday vast number of guests and tourists visit one of the most beautiful regions of Georgia, from all over the world.

Vartsiche situates among three rivers, “Rioni”, “Kvirila”, and “Hanis tskali”, gathering meadow. In the middle of cradled nature reserve of “Adjameti” territory is one century old attractive castle-Vartsiche-governmental residence.

Residential castle style, interior with leisure and work room corresponds to the level of international standards. In the territory of residence there are tennis court, swimming pool. Vartsiche guest home is the favourite resort for foreign tourists and visitors, where the high quality service, quiet atmosphere, gorgeous nature involve them as magnet.

In 900s years from France was delivered to Georgia alcohol making appliance and the very time was born first Georgian Brandy. Therefore, today, worldwide Brandy. Therefore, “Vartsiche” maintained its priority among other beverages and the factory creates high quality product nowadays too.

ვანი. მისი წიაღისეული სიმდიდრეა სამშენებლო მასალა (კირქვა, ანდეზიტი, ბაზალტი, კერამიკული თიხა), აგრეთვე მინერალური თერმული წყლები, რომელთა დიდი ნაწილი სამკურნალოდ იხმარება. ვანში რამდენიმე კურორტია: სულორი-სამკურნალო რადიაქტიური წყლით, საპრასია და ამაღლება-თერმული წყლებით.

რაიონში მისდევენ მევენახეობას, (აქვთ რამდენიმე ღვინის ქარხანაც), მებოსტნეობას, მეხილეობას, მეცხოველეობას, მეაბრეშუმეობას, მეფუტკრეობას, მეფრინველეობას.

ვანი სახელგანთქმულია ისტორიულ-არქეოლოგიური ძეგლით „ვანის ნაქალაქარიტ“. აქვე, ჭყვიშშია გალაკტიონ ტაბიძისა და ტიციან ტაბიძის სახლ-მუზეუმები-ყველასათვის ცნობილი ქართველი პოეტებისა.

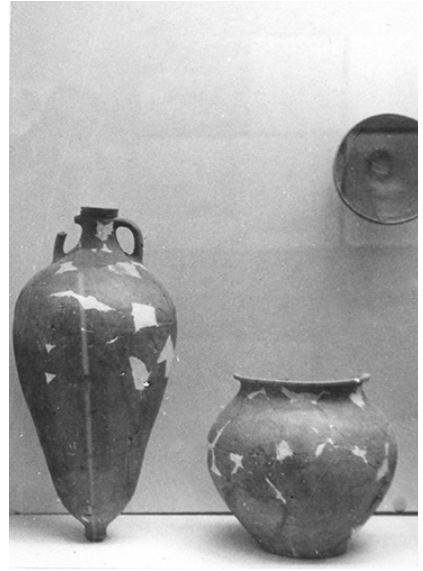
Vani. This region is popular for its mineral wealth such as limestone, chalkstone, andesite and clay. Majority of thermo-mineral water found in Vani is used in medicine.

Leading industries: viticulture, growing vegetable, gardening, cattle-breeding, beekeeping and bird breeding.

There are several spas in Vani: Subri famous for its radioactive water and Sapracia and Amaghleba-famous for their thermo-mineral water.

Places of interest: Nakalakari a historical-archeological place; and the museum of famous Georgian poets Galaktion Tabidze and Tician Tabidze.

გალაკტიონ
ტაბიძე

ტრიცინ
ტაბიძე

არგონავტების ნაკვალევზე

ძველ ბერძენ და რომაელ ავტორთა უმრავლესობას (ჰეროდოტე, ქსენოფონტი, პალეფატე, დიონისიოსი, სტრაბონი, პლუტარქე, აპიანე, არიანე...) კოლხეთში არგონავტთა ლაშქრობა ისტორიულ ფაქტად მიაჩნია.

დიახ, ძვ.წ. 1300 წლის მოახლოებულ ხანებში ელადის 55 უმამაცესი გმირი სწრაფმავალ ხომალდ „არგოთი“ მიადგა კოლხეთის დედაქალაქს აიას (ლეგენდის პირველი ვერსიებით) ანუ კუთაიას, კუთაისის (აპოლონიოს როდოსელის შემდგომ) სწორედ ესენია თანამედროვე „ქუთაისის“ უძველესი სახელ-ვარიანტები.

რას გვიამბობს ლეგენდა?

არგონავტებმა შეძლეს კოლხეთა (უძველესი ქართული ტომის) უძლეველობისა და ზღაპრული სიმდიდრის სიმბოლოს-ოქროს სანმისის ხელში ჩაგდება. მათ ამაში დაეხმარათ მეფე აიეტის ულამაზესი ასული, მედეა (მედიცინა

სწორედ მის სახელს უკავშირდება). არგონავტების მეთაურის იაზონის სიყვარულით გულანთებულმა ამისათვის თავისი გრძნეულება და ბალახები გამოიყენა.

რას წარმოიდგენდნენ მედეას ქალაქის მცხოვრებნი, თუ გავიდოდა კიდე 3500 წელი და... „არგო“ კვლავ ამოჰყვებოდა ფაზის-მდინარის ტალღებს.

მადლობა ღმერთს, ახლა ოქროს სანმისისა და ულამაზესი ასულის მოსატაცებლად არ მოსულან თანამედროვე არგონავტები. იაზონის ადგილზე „არგოს“ ცხვირთან ცნობილი ინგლისელი ზღვაოსანი, მეცნიერი და მწერალი, ტიმ სევერინი იდგა.

ბატონ სევერინს გამოკვლეული აქვს ლეგენდად ქცეული გეოგრაფიულ მოგზაურობათა მარშრუტები. ერთ-ერთი ასეთი ექსპედიცია იყო 1984 წლის 3 მაისს დაწყებული მოგზაურობა საბერძნეთიდან კოლხეთისაკენ.

ON THE FOOTSTEPS OF ARGONAUTS.

Colchis and its capital Kutaisi are first mentioned in the ancient Greek heroic epos telling about the golden Fleece and the Argonauts. Its author-Apolonius Rhodius (295-215 BC) was a famous poet and stolar. The work provided much valuable data on the life of the West Georgian tribes.

The Greek and Roman historians (Herodotus, Plutarch) considered the expedition of the Greek as a historic fact. 55 Helladic heroes led by Jason sailed up to Aea (Kutaea) or modern Kutaisi. The Argonauts managed to seize the Golden Fleece-the symbol of the invincibility and power of the Georgian tribes. Medea, king Aeetes daughter, having fallen in love with Jason, gave him a great help. She had to use all her wisdom for that. (Medicine is derived just from her name).

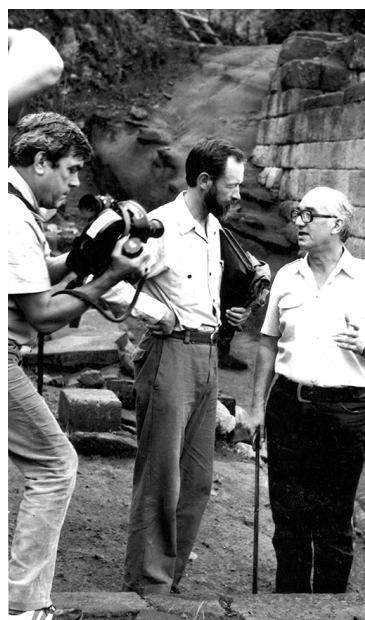
This must have happened in about 1300, the first half of the 2nd millennium B.C.

How could the residents of Medea's city imagine that 3500 years after "Argo" would sail up the Phasis but this time not in quest of the Golden Fleece or to steal a beauty: Modern Argonauts have come with Tim Severin-an English sailor, scientist and writer at the head of the expedition.

Tim Severin had explored all the legendary routes of the geographic-travelers and started a new voyage from Greece to Colchis keeping his imaginary direction.

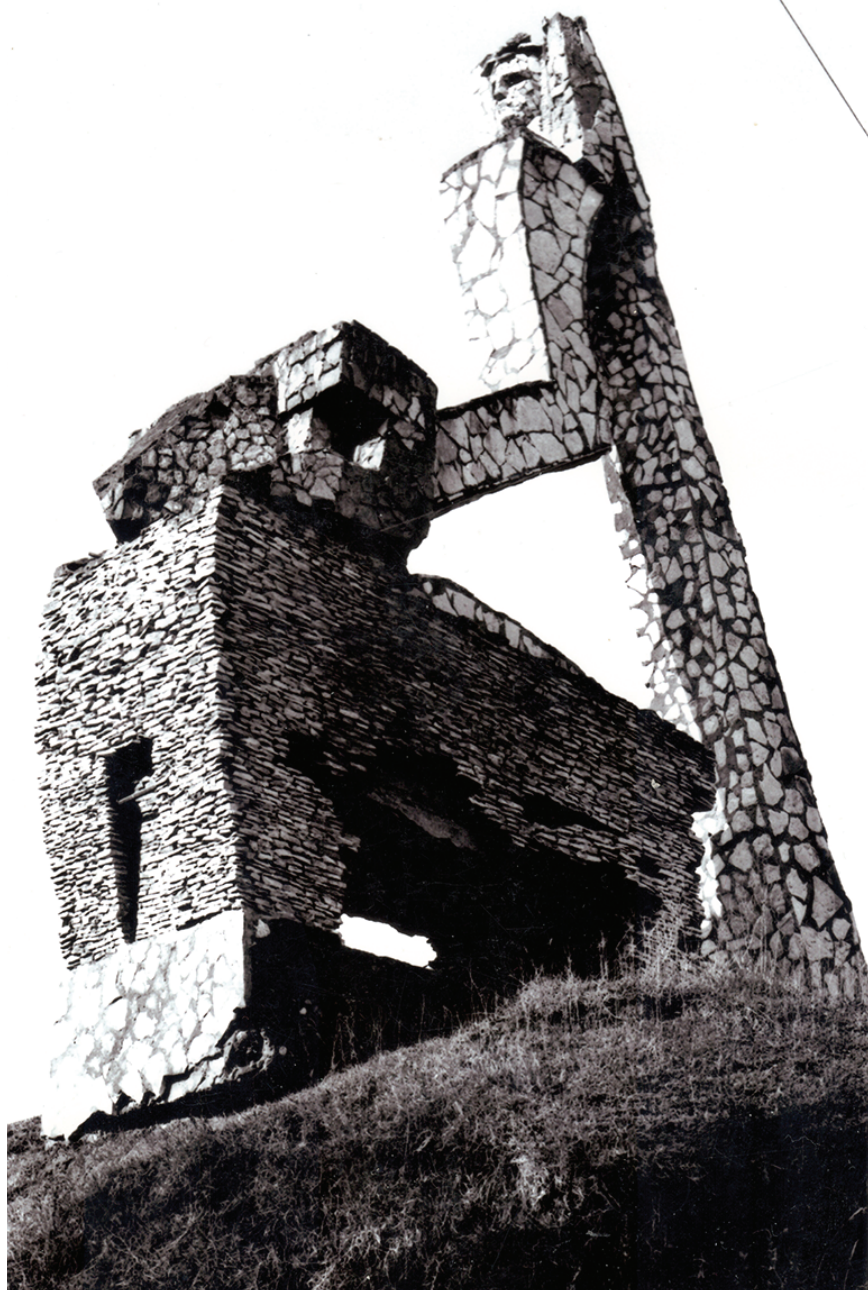
The ship had the same form as the ancient "Argo". It crossed the Helespont and sailed along the south shores of the Black Sea to the country of legends.

Medea's hometown met the Argonauts of our time wholeheartedly with her roses and hopes for further better relations and mutual understanding.

კურორტი სულორი.
The Health Resort Sulori.

მედეას ქანდაკება.
The statue of Medea.

მომღერალთა ანსამბლი „იმერეთი“
Song Ensemble “Imereti”

შორაპანი. ეთნოგრაფიული კუთხე.
Shorapani. Ethnographical corner.

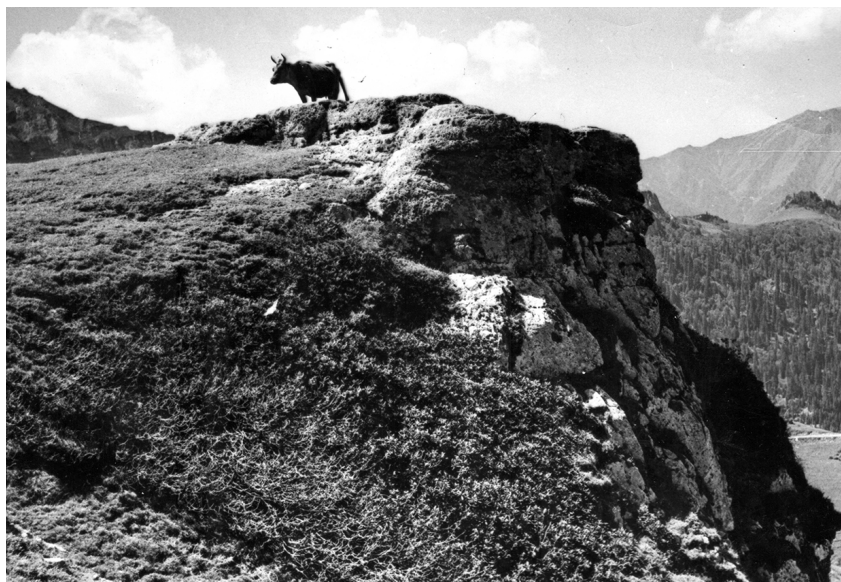

იმერული გლეხი.
An Imeretian peasant.

სილოსის დამზადება.
Siloing.

მაღალმთიან საძოვრებზე.
Alpine grazing grounds.

დავით კლდიაშვილის სახლ-მუზეუმი.
The museum of David Kldiashvili.

დიდი ჯიხაიშის სასოფლო-სამეურნეო კოლეჯი.
The Agricultural College of Didi Jikhaishi.

ეროსი მანჯგალაძის სახელობის სახალხო თეატრი.
Erosi Manjgaladze Public Theatre.

წაბლი.
Chestnut.

ეთნოგრაფიული კუთხე.
Ethnographical corner.

საჩხერე - საჩხერეს გამოქვაბული მდებარეობს მდინარე ყვირილას ორივე მხარეს. ნიალისეულიდან მნიშვნელოვანია კვარციანი ქვიშა და კვერეთის გოგირდივანი წყლები.

Sachkhere – is the place of “Likhi” mountain-range. Sachkhere cave is on the both side of the river “Kvirila”, which is paved with minerals, such as Kvartsi sand and Kvereli sulphureous water, where they constructed a health resort.

სხვიტორი. აკაკი წერეთლის სახლ-მუზეუმი.
Skhvitori. Akaki Tsereteli House-Museum.

ასეთი ლამაზი სახლები ბევრია საჩხერეში.
There are many beautiful houses in Sachkhere.

მაცხოვრის სახელობის ეკლესია სოფელ ქორეთში.
Our Savior Church in Koreti.

წმინდა ნინოს სახელობის ეკლესია საჩხერეში.
St. Nino's Church in Sachkhere.

ხარაგაულის რაიონული ცენტრიდან 25 კმ-ზე მდებარეობს კურორტი ნუნისი. აქ არსებული სამკურნალო თერმული წყლები დადებითად მოქმედებს ეგზემითა და ფსორიაზით დაავადებულ ავადმყოფებზე.

ირგვლივ ამწვანებული მთები, სუფთა ჰაერი, ბუნების წიაღში აგებული კეთილმოწყობილი კოტეჯები კარგ განწყობილებას უქმნის დამსვენებლებს.

A health-resort of Nunis lies 25 km from the centre of Kharagauli. The spa mineral waters of the resort have great effects on people who are ill with eczema and psoriasis.

Green mountains, fresh air, comfortable rest-homes built in the open air make good impression on holiday-makers.

ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკი.
Borjomi-Kharagauli National Park.

გორდი. დადიანების საზაფხულო რეზიდენცია.
Gordi. Dadiani Summer Residence.

სახალხო თეატრის შენობა.
Building of Public Theatre.

ხონი. ახალი წყალსადენი
Khoni. A New Water - Supply

ტყიბული. ოქტომბრის ქუჩა.
Tkibuli. October street.

ქ. ჭიათურის მშენებლთა
საბავშვო გზები.
*The telferage is the attrac-
tion of Chiatura.*

*ქალაქის ერთი კუთხე.
A corner of the city.*

კლდეში გამოკვეთილი მღვიმევის მონასტერი-მე-13 ს.
The cave monastery XIII c.

ქ. ჭიათურის ერთი კუთხე.
A corner of Chiatura.

წყალტუბო. N1 სააბაზანო წყარო.
Tskaltubo. N1 Bathing Spring.

ჩაის კრეფა მექანიზაციის გამოყენებით.
Picking tea by machines.

ჩაის კრეფა ხელით.
Picking tea by hand.

ფილარმონიის საკონცერტო დარბაზი.
Philarmonic Concert Hall.

ოტია იოსელიანი

ოტია იოსელიანი გასული საუკუნის ქართული ინტელიგენციის იმ სახელოვან თაობას ეკუთვნის, რომლებმაც ქართულ მწერლობაში, ხელოვნებასა და კულტურის სხვა სფეროებში მოიტანეს და დაამკვიდრეს რენესანსული სული, რამაც სრულიად ახლებურად წარმოაჩინა ჩვენი ერის მდიდარი შემოქმედებითი პოტენცია.

თვით ბატონი ოტია ერთგან აცხადებს, რომ მწერლობა მისი მეათე ხელობაა, რაც მწერლის დიდ თავმდაბლობაზე მიუთითებს. იგი ჩვენი თანამედროვე კლასიკოსია, ამ სიტყვის პირდაპირი გაგებით. ბედნიერებაა, რომ ჩვენს გვერდით მოღვაწეობს ასეთი დიდი ადამიანი, მინის მეოხე, მწერალი, დრამატურგი, პოეტი, ვაზის ტრფიალი, მეფუტკრე...რომელი ერთი ჩამოვთვალოთ.

ვრცელი და უკიდევანოა მისი შემოქმედება. მან მშვენივრად უწყის ვისი გორისაა, რომელიც მის ავტობიოგრაფიაში თვალნათლივ იკითხება. მარტო ის სიგელი რად ღირს, რომელიც მის წინაპართ ალექსანდრე მეფისა და დედოფალ ნესტან-დარეჯანისაგან მიუღიათ.

ოტია იოსელიანის ნაწარმოებები მსოფლიოს 30-ზე მეტ ენაზე არის გამოცემული, რომელთა ჯამური ტირაჟი 5 მილიონს აღემატება. მისი პიესები 160-ზე მეტ სცენაზე არის დადგმული.

OTIA IOSELIANI

Otia Ioseliani belongs to the famous generation of Georgian intelligentsia of XX century, who brought and established the spirit of Renaissance in Georgian literature, art and culture, which has greatly helped to show the rich creative potential of our nation.

Mr. Otia says that the writing is the tenth profession for him. These words show the writer's great modesty. He is the modern classic writer. It is big honour that the man like Mr. Otia is working beside us. He is not only a writer but a big lover land and vine, a playwright, a poet, a beekeeper and so on.

His creations are vast and extensive. He has Gained big recognition and love of the people. He perfectly knows where he comes from and this can be read in his autobiography. It's worth to be mentioned the charter which was given to his ancestors by King Aleksandre and Queen Nestan-Darejani.

The books of Otia Ioseliani have been published in 30 languages. And the total circulation is more than 5 000 000. His plays have been staged in more than 160 theatres.

